

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 266

van **DANIËLLE VANWESENBEECK**

datum: 5 februari 2019

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO) - Stand van zaken

Op 28 oktober 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de visienota "Programma Innovatieve Overheidsopdrachten". Dit programma zet in op twee pijlers:

- "overheidsopdrachten voor innovatie" (PPI), waarbij reeds beschikbare innovatieve oplossingen worden ingekocht door de overheid;
- "precommercieel innovatief aankopen" (PCP), waarbij O&O-diensten (onderzoek en ontwikkeling) worden ingekocht door de overheid om tot nieuwe oplossingen voor concrete noden te komen.

Dit programma schoof vier grote operationele doelstellingen naar voren:

- uitbouwen van een kennisplatform;
- verhogen van het aandeel van innovatieve producten en diensten in het aankoopbudget van de Vlaamse overheid;
- uitbouwen van een projectportfolio van precommerciële innovatieprojecten;
- stimuleren van de deelname aan Europese netwerken voor innovatieve overheidsopdrachten.

1. Hoe evalueert de minister de voortgang inzake de doelstelling m.b.t. het uitbouwen van een kennisplatform? Welke lacunes en knelpunten zijn er nog?
2. Tevens was het de bedoeling de deelname te stimuleren aan Europese netwerken.
 - a) Welke stappen zijn ter zake gezet? Welke vooruitgang werd geboekt?
 - b) Welke knelpunten zijn er nog?
 - c) Tevens was het de bedoeling, cfr. de visienota, om Europese middelen via Horizon2020 binnen te halen.

In welke mate is dit gelukt? Zijn hierover concrete cijfers beschikbaar?

3. De visienota wees (paragraaf 6) op twee risico's, m.n. onvoldoende draagvlak en onvoldoende innovatie-agenda bij de aankopende overheidsinstanties. Dit waren o.a. factoren die er mede toe hebben geleid dat het eerste programma Innovatief Aanbesteden weinig succesvol was.
 - a) Hoe evalueert de minister het PIO in het licht van deze risico's?
 - b) Op welke wijze konden deze risico's worden ondervangen?
 - c) Welke verbeterpunten zijn er nog?

4. Het PIO is gericht naar alle actoren binnen Vlaanderen die onder de wetgeving van de overheidsopdrachten vallen.

Hoe evalueert de minister de deelname en betrokkenheid van de diverse actoren binnen de doelgroep (lokale besturen, Vlaamse overheid, ziekenhuizen enz...)?

5. Het PIO loopt in principe af tegen eind 2019. De beleidsbrief EWI 2018-2019 stelt dat een voorstel tot structurele verankering van het PIO zou worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.
 - a) Wat is de stand van zaken?
 - b) Hoe zal de structurele regeling er in grote lijnen uitzien? Zullen er aanpassingen gebeuren t.a.v. het huidige programma?
6. Welke acties werden door de respectieve beleidsdomeinen genomen in uitvoering van de engagementen uit het charter 'Overheidsopdrachten voor innovatie' dat op 3 juli 2015 werd ondertekend?

ANTWOORD

op vraag nr. 266 van 5 februari 2019

van **DANIËLLE VANWESENBEECK**

1. Eén van de operationele doelstellingen van het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO) is gericht op de uitbouw van een kennisplatform. PIO wil deze doelstelling bereiken door beschikbare informatie en kennis inzake innovatieve overheidsopdrachten bijeen te brengen, verder te ontwikkelen en ter beschikking te stellen van de overheidsorganisaties.

Het PIO heeft hiertoe diverse acties ondernomen, zoals onder meer:

- Het via PIO-website ter beschikking stellen van praktische informatie: wat zijn innovatieve overheidsopdrachten, wat is het belang en het (potentiële) voordeel ervan,.... Op de website is ook een beknopte "gids voor aankopers" gepubliceerd die de verschillende fasen van een innovatief traject beschrijft.
- Het opmaken en verspreiden van brochures die de aanpak en het belang van 'innovatieve overheidsopdrachten' beschrijven voor zowel de publieke sector als voor het bedrijfsleven.
- Het organiseren van tal van infosessies voor en overlegmomenten met verantwoordelijken van de Vlaamse publieke sector en actieve deelname aan verschillende evenementen (o.a. Trefdag VVSG, Supernova, Kennisnetwerk Circulair Aankopen, Trefdag Digitaal Vlaanderen, Hackaton NLP, Participatieforum Flanders Care ...).
- De organisatie van twee opleidingssessies met een beperkt aantal sleutelspelers inzake innovatieve overheidsopdrachten bij de Vlaamse overheid.
- De organisatie in samenwerking met de Europese Commissie van een internationale workshop voor de uitwisseling van ervaringen over het aankopen van innovatieve oplossingen in de sector van transport en mobiliteit.
- Het deelnemen aan diverse conferenties en workshops georganiseerd door de OESO, de Europese Commissie en andere EU-landen om de know how inzake innovatieve overheidsopdrachten verder te verdiepen.

In de toekomst blijft het belangrijk om de richtlijnen kritisch op te volgen en bij te sturen met de praktijkervaring van de lopende projecten. Zo kan de huidige beknopte gids verder evolueren en uitgebouwd worden met toolkits, handleidingen en inspirerende voorbeelden.

2. Acties ter ondersteuning van de deelname aan Europese kennisnetwerken vanuit PIO hebben zich vooral gericht op samenwerking met Eafip (European Assistance for Innovation Procurement) en een aantal ad hoc contacten met verantwoordelijken bij de Europese Commissie. Dat het PIO in Europa op de kaart staat bleek duidelijk uit de benchmark oefening die de Europese Commissie eind 2018 publiceerde en die naar PIO verwijst als belangrijke sterkte voor het beleid rond innovatieve overheidsopdrachten in België en als goede praktijk die als voorbeeld kan dienen voor de andere Belgische regio's, voor de federale overheid en in een Europese context.

Anderzijds wil PIO de opportuniteiten die de Europese programma's bieden voor financiering van innovatieve overheidsopdrachten beter bekend maken en op termijn meer van deze Europese middelen binnen halen. De Europese 'calls for proposals' zijn opgenomen in de PIO-website en wanneer externe toelichtingen en presentaties worden gegeven over PIO worden ook steeds de mogelijkheden voor innovatieve overheidsopdrachten bij het Europese kaderprogramma vermeld. Er is echter gebleken

dat meer actieve verspreiding en begeleiding nodig is om organisaties aan te sporen om de stap richting Europese programma's te zetten. Gelet op de ontwikkelfase waarin het PIO zich bevindt heeft PIO tot nu toe onvoldoende kunnen inzetten op deze doelstelling. De focus lag in de voorbije periode vooral op de uitbouw van de Vlaamse projectportfolio. Dit is zeker een aandachtspunt voor de volgende periode.

3. Het PIO heeft op relatief korte tijd een duidelijk draagvlak binnen de Vlaamse overheid, de ruimere publieke sector maar ook de bedrijfswereld weten op te bouwen. Dit mag blijken uit het belangrijk aantal aanvragen als antwoord op de oproepen voor projecten en uit de actieve deelname aan marktconsultaties en dergelijke. Anderzijds stellen we wel vast dat de PIO-portfolio maar een beperkt aantal grotere, lange termijn projecten bevat. Dit kan erop duiden dat er nog te weinig koppeling is tussen enerzijds het aankoopbeleid en anderzijds de lange termijn visies of innovatieagenda's van de beleidsdomeinen.
4. De deelname aan PIO is gespreid over vele actoren, zowel bij lokale besturen als bij departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid. Zie ook het antwoord op vraag 264.
5. Er is een dossier voorbereid voor de Vlaamse Regering waarin de verlenging van het PIO voor de periode 2020-2023 wordt voorgesteld. Dit dossier zal in de komende weken aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. De basis aanpak en doelstellingen van het programma blijven ongewijzigd: het PIO zal blijven inzetten op begeleiden en cofinancieren van innovatieve overheidsopdrachten en ook de uitbouw van het kennisplatform, de participatie aan internationale netwerken en projecten en verdere sensibilisering van aankopers en management over de mogelijkheden van innovatieve overheidsopdrachten, blijven belangrijke aandachtspunten.
6. In het antwoord op vraag 264 en op vraag 265 wordt per beleidsdomein respectievelijk de participatie aan PIO en de gerealiseerde innovatieve overheidsopdrachten opgenomen. Hieruit kan blijken dat, niettegenstaande de belangrijke verschillen tussen beleidsdomeinen sinds juli 2015 heel wat innovatieve overheidsopdrachten werden gerealiseerd.